

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v exekučnej veci oprávneného: **B. I., s. r. o., A.**, IČO: X., právne zastúpený M. L., s. r. o., P., proti povinnej: **D. Š., nar. X., bytom T., o vymoženie pohľadávky 958,41 eur s príslušenstvom**, vedenej na Okresnom súde Banská Bystrica pod sp. zn. 5 Er 140/2011, o mimoriadnom dovolaní generálneho prokurátora Slovenskej republiky proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici z 30. novembra 2011, č. k. 2 CoE 439/2011-20 v spojení s uznesením Okresného súdu Banská Bystrica z 29. apríla 2011, č. k. 5 Er 140/2011-9, takto

r o z h o d o l :

Mimoriadne dovolanie generálneho prokurátora Slovenskej republiky **z a m i e t a**.
Povinnej trovy konania o mimoriadnom dovolaní nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e :

Oprávnený podal súdnemu exekútorovi návrh na vykonanie exekúcie na vymoženie 958,41 eur s príslušenstvom. Povinnosť povinnej zaplatiť mu túto sumu preukazoval rozhodcovským rozsudkom Stáleho rozhodcovského súdu Slovenskej bankovej asociácie, Komora pre rozhodovanie sporov z iných obchodnoprávných alebo občianskoprávných vzťahov, sp. zn. II-2009-2049 zo dňa 27. júla 2010. Súdny exekútor Mgr. D. Č. následne v zmysle § 44 zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov (ďalej len „Exekučný poriadok“) požiadal Okresný súd Banská Bystrica o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie.

Okresný súd Banská Bystrica uznesením z 29. apríla 2011, č. k. 5Er 140/2011-9 žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že exekúcia bola vedená na vymoženie pohľadávky oprávneného vo výške 958,41 eur s príslušenstvom, priznanej rozhodcovským rozsudkom Stáleho rozhodcovského súdu Slovenskej bankovej asociácie, Rajska 15/A, Bratislava pod sp.

zn. II/2009/2049, ktorý vydali JUDr. Richard Földeš, Mgr. Ing. Bohumil Kulajda a Mgr. Adrián Beskyd dňa 27. júla 2010 a ktorý mal nadobudnúť právoplatnosť dňa 24. septembra 2010. Súd zistil, že medzi právnym predchodcom oprávneného, spoločnosťou Poštová banka, a. s., a povinnou bola uzatvorená zmluva o úvere č. 9826009305, na základe ktorej oprávnený poskytol povinnej finančné prostriedky. V zmysle čl. 9.5 obchodných podmienok sa zmluvné strany dohodli, že akékoľvek spory, ktoré vzniknú zo Zmluvy o úvere, vrátane sporov o jej platnosť, výklad alebo zrušenie, budú riešené dohodou. V prípade, že sa nedosiahne dohoda, budú riešené pred Stálym rozhodcovským súdom asociácie bánk SR (RS), podľa jeho vnútorných predpisov. Strany sporového konania sa rozhodnutiu rozhodcovského súdu podriadia s tým, že toto rozhodnutie bude pre ne konečné a záväzné. Predmetná úverová zmluva je zmluvou o spotrebiteľskom úvere podľa § 2 zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch. Exekučný súd po oboznámení sa s obsahom rozhodcovskej doložky dospel k záveru, že predmetná rozhodcovská doložka je neprijateľnou podmienkou v spotrebiteľskej zmluve, pretože spôsobuje hrubý nepomer v právach a povinnostiach medzi dodávateľom a spotrebiteľom v neprospech spotrebiteľa. Neprijateľná rozhodcovská doložka sa prieči dobrým mravom a výkon práv a povinností z takejto doložky odporuje dobrým mravom, a preto boli splnené podmienky na zamietnutie žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie podľa § 44 ods. 2 veta druhá Exekučného poriadku.

Na odvolanie oprávneného Krajský súd v Banskej Bystrici uznesením z 30. novembra 2011, sp. zn. 2 CoE 439/2011 napadnuté uznesenie ako vecne správne potvrdil. V odôvodnení rozhodnutia poukázal na ust. § 44 ods. 1 a ods. 2 Exekučného poriadku; ust. § 45 ods. 1 písm. b/, c/ a ods. 2 zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní (ďalej len „ZoRK“) a uviedol, že v predmetnej veci bol v exekučnom konaní oprávneným predložený ako exekučný titul rozhodcovský rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu Slovenskej bankovej asociácie, Bratislava pod sp. zn. II/2009/2049 vydaný rozhodcami JUDr. Richardom Földešom, Mgr. Ing. Bohumilom Kuhajdom a Mgr. Adriánom Beskydom dňa 27. júla 2010 na základe rozhodcovskej doložky obsiahnutej v čl. 9.5 obchodných podmienok pre úver, ktoré boli súčasťou zmluvy o úvere uzatvorenej medzi povinnou a P., a. s., ktorej súčasťou sa stali obchodné podmienky pre úver verzia 1/2005, kde v prechodných a záverečných ustanoveniach v bode 9.5 bola uzatvorená rozhodcovská doložka v nasledovnom znení: PB a klient sa dohodli, že akékoľvek spory, ktoré vzniknú zo ZoÚ, vrátane sporov o jej platnosť, výklad alebo zrušenie, budú riešené dohodou. V prípade, že sa nedosiahne dohoda, budú

riešené pred Stálym rozhodcovským súdom Asociácie bánk SR (RS), podľa jeho vnútorných predpisov. Strany sporového konania (Strany) sa rozhodnutiu RS podriadia s tým, že toto rozhodnutie bude pre ne konečné a záväzné. Platí pritom, že predmetné spory bude RS rozhodovať v trojčlennom (3), senáte pozostávajúcom z dvoch rozhodcov ustanovených Stranami a z predsedajúceho rozhodcu, ustanoveného rozhodcami nominovanými Stranami. Dojednáva sa, že ak nebude v niektorom z písomných úkonov RS ustanovené inak, žalovaná strana sporového konania je povinná ustanoviť do senátu svojho rozhodcu v lehote 30 dní odo dňa, kedy jej bude zo strany RS doručená žaloba.

Odvolací súd poukázal na to, že exekučný súd je povinný pred vydaním poverenia súdnemu exekútorovi z úradnej povinnosti dôsledne skúmať, či sú splnené formálne a materiálne predpoklady pre vedenie exekúcie. Predovšetkým exekučný súd skúma, či podklad, na základe ktorého súdny exekútor žiada o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie, je spôsobilým exekučným titulom v zmysle § 41 Exekučného poriadku a či subjekty, voči ktorému a v prospech ktorého sa má exekúcia vykonať, sú zhodné so subjektmi uvedenými v exekučnom titule. Prípadne skúmať, či došlo k prechodu práva alebo povinností na inak označený subjekt v zmysle § 37 ods. 3 Exekučného poriadku. Rozhodcovský rozsudok má podľa § 35 ZoRK účinky pre účastníkov ako právoplatný rozsudok. Podľa ZoRK to platí pre rozhodnutia vydané rozhodcovským súdom v konaní podľa ZoRK. Rozhodcovskému súdu jeho kompetencia rozhodovať majetkové spory neplynie priamo zo zákona, ale rozhodcovský súd ju získa až na základe dohody medzi účastníkmi sporu v rozhodcovskej zmluve. Z tohto dôvodu je pre posúdenie, či súdu bol alebo nebol predložený exekučný titul, nevyhnutnou súčasťou prieskumu zisťovanie, či bol rozhodcovský rozsudok vydaný na základe rozhodcovskej zmluvy dohodnutej či už vo forme osobitnej zmluvy, alebo doložky k inej zmluve. Pokiaľ rozhodcovská zmluva trpí absolútnou neplatnosťou, ide o právny úkon, ktorý neexistuje a pokiaľ bol vydaný na základe takéhoto právneho úkonu, rozhodcovský rozsudok trpí neúčinnosťou, nakoľko rozhodcovskému súdu chýbala právomoc na vydanie rozhodnutia. Rozhodcovskú doložku koncipovanú v takom znení, ako vyplýva zo Záverečných ustanovení Obchodných podmienok, ktoré sa stali súčasťou zmluvy o úvere v tejto veci bod 9.5, exekučný súd správne právne posúdil. Podstatnou skutočnosťou z hľadiska posúdenia absolútnej neplatnosti tohto dojednania je skutočnosť, že táto podmienka nebola so spotrebiteľom individuálne dohodnutá, čo vyplýva z jej zaradenia do zmluvných dojednaní vopred pripravenej zmluvy a celkom zjavne tak nemal spotrebiteľ reálnu možnosť obsah predloženej formulárovej zmluvy ovplyvniť, resp. niektoré

zo zmluvných dojednaní vylúčiť. Rozhodcovská doložka, ktorá nie je individuálne dojednaná, je spotrebiteľovi vnútená. Takto vnútená podmienka, ktorá sa netýka priamo predmetu zmluvy, ktorá zvyšuje nerovnováhu medzi dodávateľom a spotrebiteľom, je neprijateľnou podmienkou v zmysle § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, na základe ktorého prvostupňový súd túto rozhodcovskú doložku vyhodnotil ako neprijateľnú podmienku zmluvy, a teda je absolútne neplatný právny úkon. Odvolací súd k tomu dodal, že v tomto prípade je nepochybné, že rozhodcovská doložka bola spotrebiteľovi vnútená, bola súčasťou obchodných podmienok dodávateľa. Spotrebiteľ teda, ak chcel od dodávateľa získať predmet zmluvy, kvôli ktorému zmluvu uzatváral, nemal inú možnosť, než túto podmienku prijať. Nemohol ovplyvniť výber rozhodcovského súdu uvedeného v predtlačí zmluvy. Už táto skutočnosť podstatne zvyšuje nerovnováhu vo vzťahu medzi dodávateľom a spotrebiteľom v neprospech spotrebiteľa. Oprávnený nijakým spôsobom povinného neupozornil, že je možné uzavrieť predmetnú spotrebiteľskú zmluvu aj bez dohody o rozhodcovskej doložke. Povinnosť ponúknuť klientovi riešenie vzájomných sporov prostredníctvom rozhodcu, ktorú v čase uzatvárania zmlúv banke ukladal vtedy platný Zákon o bankách č. 483/2001 Z. z. neznamená, že banka bola povinná túto rozhodcovskú doložku klientovi vnútiť. Konečne, rozhodcovské konanie je založené práve na tom, že zmluvné strany sa spoločne dohodnú na výbere osôb (súdu), ktorých objektívnosti a úsudku dôverujú. Naopak, ak dodávateľ vnucuje rozhodovanie sporu jednostranne určeným rozhodcom tak, ako to vyplýva z formulárov predmetných zmlúv svojim spotrebiteľom, tým spôsobuje značnú nerovnováhu vo vzájomných vzťahoch medzi ním a konkrétnym spotrebiteľom.

Odvolací súd poukázal aj na § 23a zákona č. 634/1992 Zb. v znení účinnom ku dňu uzatvorenia predmetnej zmluvy, podľa ktorého spotrebiteľskými zmluvami sú zmluvy uzatvorené podľa Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, ako aj všetky iné zmluvy, ktorých charakteristickým znakom je, že sa uzavierajú vo viacerých prípadoch a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje. Z uvedeného vyplýva, že exekučný súd na predmetnú zmluvu správne aplikoval ustanovenia Občianskeho zákonníka, týkajúce sa úpravy neprijateľných podmienok v spotrebiteľských zmluvách. Z dôvodov tak, ako je uvedené vyššie, ide o dojednanie zvyšujúce nerovnovážne postavenie účastníkov zmluvy tak, že vyvoláva hrubý nepomer na ťarchu spotrebiteľa, a preto ide o dojednanie, ktoré je svojim obsahom v rozpore s dobrými mravmi. Spotrebiteľovi bol vnútený tak spôsob rozhodovania budúcich sporov, ako aj subjekt, ktorému má byť táto kompetencia zverená

a ktorý je súkromnou osobou, bez toho, aby mal možnosť akejkoľvek úpravy, či zmeny, pričom nejde o zmluvnú podmienku, ktorá by sa priamo týkala predmetu uzatváraanej zmluvy.

V závere odvolací súd poukázal aj na odôvodnenie uznesenia Ústavného súdu Slovenskej republiky z 24. februára 2011 č. k. IV ÚS 55/2011-19, kde Ústavný súd zaujal stanovisko k otázke právomoci exekučného súdu preskúmať prípustnosť exekúcie z hľadiska relevantnosti exekučného titulu (rozhodcovského nálezu), ako aj k postupu exekučného súdu v prípade, že rozhodcovský súd odvodzoval svoju právomoc z neprijateľnej zmluvnej podmienky v spotrebiteľskej zmluve.

Na základe podnetu oprávneného podal proti uvedeným uzneseniam prvostupňového súdu a odvolacieho súdu mimoriadne dovolanie generálny prokurátor Slovenskej republiky. Navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky obe uznesenia zrušil a vec vrátil Okresnému súdu Banská Bystrica na ďalšie konanie. Dovolanie odôvodnil nesprávnym právnym posúdením veci oboma súdmi (ust. § 243f ods. 1 písm. c/ O. s. p.) v otázke, či exekučný súd môže skúmať platnosť rozhodcovskej zmluvy, na základe ktorej bol vydaný exekučný titul (rozhodcovský rozsudok). Zároveň namietal, že v konaní došlo k vade podľa § 237 f/ O. s. p. (ust. § 243f ods. 1 písm. a/ O. s. p.) tým, že súdy nevykonali dôkazy predpísaným spôsobom a konštatovali skutkový stav, ktorý nemá oporu vo vykonanom dokazovaní.

Nesprávne právne posúdenie veci v otázke oprávnenosti exekučného súdu skúmať platnosť rozhodcovskej zmluvy (doložky) odôvodnil generálny prokurátor tým, že súdy pri jej riešení vychádzali z nesprávnej interpretácie (v dôsledku nesprávneho prekladu) rozsudku Súdneho dvora Európskej únie sp. zn. C-40/08 zo 6. októbra 2009 vo veci *Telecomunicaciones SL v. Cristina Rodriguez Nogueira (Asturcom)*, podľa ktorej uvedené rozhodnutie ukladá exekučnému súdu členského štátu imperatív preskúmať platnosť rozhodcovskej doložky bez ohľadu na to, či to právna úprava členského štátu v exekučnom konaní umožňuje alebo vylučuje. Poukázal na to, že slovenský exekučný súd by bol podľa rozsudku *Asturcom* povinný vyhodnotiť rozhodcovskú doložku ex offo ako nekalú podmienku, ak by slovenské procesné právo umožňovalo exekučnému súdu, aby vyhodnotil rozhodcovskú doložku v rámci exekučného konania ako neplatnú, a to z hmotnoprávneho dôvodu vyjadrených v slovenskom hmotnom práve. Podľa názoru generálneho prokurátora však z Exekučného poriadku, ani zo žiadneho ustanovenia iného právneho predpisu nevyplýva možnosť exekučného súdu skúmať platnosť rozhodcovskej zmluvy.

Pre prípad, že sa Najvyšší súd Slovenskej republiky nestotožní s názorom o nemožnosti exekučného súdu skúmať platnosť rozhodcovskej doložky, generálny prokurátor namietal aj odňatie možnosti oprávneného riadne konať pred súdom. K takémuto nesprávnemu postupu súdov malo dôjsť tým, že súdy svoj skutkový záver o tom, že rozhodcovská doložka nebola dohodnutá individuálne, vyvodili z listiny – obchodných podmienok - bez toho, aby tento dôkaz vykonali na pojednávaní s možnosťou oprávneného sa k nemu vyjadriť.

Napokon generálny prokurátor namietal aj nesprávne právne posúdenie veci súdmi v otázke samotnej neprijateľnosti rozhodcovskej doložky poukazujúc na to, že podľa § 93b zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o bankách“) v znení platnom a účinnom v čase uzavretia zmluvy o úvere (13. jún 2005) má banka povinnosť predložiť klientovi neodvolateľný návrh na uzavretie rozhodcovskej zmluvy a keďže predpokladá následný právny úkon klienta (prijatie alebo odmietnutie návrhu), nemožno pri takto špecifickej právnej úprave aplikovať všeobecné ustanovenia o charaktere individuálneho dojednaní zmluvného ustanovenia.

Súdom tiež vyčítal, že na posúdenie platnosti rozhodcovskej doložky aplikovali ustanovenia Občianskeho zákonníka, ktoré v čase uzavretia zmluvy o úvere ešte neboli účinné.

Oprávnený a súdny exekútor sa k mimoriadnemu dovolaniu nevyjadрили.

Povinná vo vyjadrení k mimoriadnemu dovolaniu uviedla, že rešpektuje rozhodnutie Okresného súdu Banská Bystrica a rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O. s. p.) po zistení, že boli splnené podmienky pre podanie mimoriadneho dovolania generálnym prokurátorom Slovenskej republiky a že dovolanie je prípustné, bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 v spojení s § 243i ods. 2 O. s. p.) preskúmal napadnuté uznesenie exekučného súdu i uznesenie odvolacieho súdu a dospel k záveru, že mimoriadnemu dovolaniu nemožno vyhovieť.

V preskúmvanej veci bolo zo skutkového hľadiska z obsahu spisu zrejmé, že medzi právnym predchodcom oprávneného (P., a. s.) a povinnou bola dňa 13. júna 2005 uzavretá zmluva o úvere, v ktorej povinná okrem iného potvrdila, že sa oboznámila s obchodnými podmienkami, súhlasí s ich obsahom a potvrdzuje ich prevzatie. V článku 9. 5 obchodných podmienok pre úver (verzia 1/2005) bolo uvedené, že zmluvné strany sa dohodli, že akékoľvek spory, ktoré vzniknú zo zmluvy o úvere, vrátane sporov o jej platnosť, budú riešené dohodou a že v prípade nedosiahnutia dohody, budú tieto predložené a riešené pred Stálym rozhodcovským súdom Asociácie bánk SR podľa jeho vnútorných predpisov. Strany sporového konania sa rozhodnutiu rozhodcovského súdu podriadia a tým, že toto rozhodnutie bude pre ne konečné a záväzné. Platí pritom, že predmetné spory bude rozhodcovský súd rozhodovať v trojčlennom senáte pozostávajúcom z 2 rozhodcov ustanovených stranami a z predsedajúceho rozhodcu, ustanoveného rozhodcami nominovanými stranami. Dojednávajú sa, že ak nebude v niektorom z písomných úkonov rozhodcovského súdu uvedené inak, žalovaná strana sporového konania je povinná ustanoviť do senátu „svojho“ rozhodcu v lehote do 30 dní odo dňa, kedy jej bude zo strany rozhodcovského súdu doručená žaloba.

Vychádzajúc z uvedeného skutkového stavu Najvyšší súd Slovenskej republiky považuje za správny právny záver exekučného i odvolacieho súdu o oprávnenosti exekučného súdu skúmať ex offo platnosť rozhodcovskej doložky dohodnutej medzi právnym predchodcom oprávneného a povinnou v obchodných podmienkach k zmluve o úvere z 13. júna 2006, majúcej charakter spotrebiteľskej zmluvy v zmysle § 23a zákona č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa v znení platnom v čase jej uzavretia. Tento právny záver možno vyvodit' z ustanovenia § 44 ods. 2 Exekučného poriadku v spojení s princípom ochrany práv spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany, vyplývajúcim z právnej úpravy premietajúcej sa v právnych predpisoch na ochranu práv spotrebiteľa.

V zmysle ustanovenia § 44 ods. 2 Exekučného poriadku exekučný súd je ex offo povinný skúmať, či exekučný titul nie je v rozpore so zákonom. Pri posudzovaní tohto základného predpokladu pre udelenie poverenia na vykonanie exekúcie sa exekučný súd nezaoberá vecnou správnosťou exekučného titulu, ale skúma, či exekučný titul bol vydaný orgánom, ktorý na to mal právomoc, a či je vykonateľný po stránke formálnej a materiálnej. Exekučný poriadok označuje za exekučný titul nielen vykonateľné rozhodnutie súdu, ale napr. aj vykonateľné rozhodnutia orgánov verejnej správy, rozhodcovských súdov a iných orgánov. V prípade, ak exekučným titulom má byť rozhodnutie orgánu verejnej správy, ktorý nemal

právomoc na jeho vydanie, považuje právna teória i súdna prax takéto rozhodnutie za zdanlivé, ničotné (nulitné - paakt), teda z právneho hľadiska za neexistujúce a nikoho nezaväzujúce. Obdobné dôsledky treba priznať aj rozhodnutiu iného orgánu, ak tento orgán nemal právomoc ho vydať, pokiaľ to právna úprava nevyklučuje. Rozhodnutie postihnuté nedostatkom právomoci orgánu, ktorý ho vydal, tak nie je spôsobilé ani založiť prekážku rei iudicata.

Za dôvodnú nepovažoval ani námietku generálneho prokurátora o odňatí možnosti oprávneného riadne konať pred súdom tým, že súdy svoj skutkový záver o tom, že rozhodcovská doložka nebola dohodnutá individuálne, vyvodili z listiny - obchodných podmienok - bez toho, aby tento dôkaz vykonali na pojednávaní s možnosťou oprávneného sa k nemu vyjadriť.

Dovoláním napadnuté rozhodnutie, resp. rozhodnutia, boli vydané v štádiu exekučného konania, v ktorom exekučný súd posudzoval splnenie zákonom stanovených procesných predpokladov pre udelenie poverenia súdnemu exekútorovi na vykonanie exekúcie. Po podaní žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie exekučný súd preskúmava žiadosť o udelenie poverenia, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul z hľadiska ich súladu so zákonom. Pritom medziiným skúma, či návrh na vykonanie exekúcie má všetky náležitosti, či je k návrhu pripojený exekučný titul opatrený potvrdením (doložkou) o vykonateľnosti, či je exekučný titul materiálne vykonateľný, či sú oprávnený a povinný osobami uvedenými v exekučnom titule a či sú splnené všeobecné podmienky konania v zmysle § 103 O. s. p. V štádiu exekučného konania, pri ktorom súd skúma, či žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrh na vykonanie exekúcie alebo exekučný titul nie sú v rozpore so zákonom (§ 44 ods. 2 Exekučného poriadku), sa vychádza z tvrdení oprávneného v návrhu na vykonanie exekúcie a z exekučného titulu. V tomto štádiu exekučný súd nevykonáva dokazovanie (ako procesnú činnosť súdu osobitne upravenú v ustanoveniach § 122 až § 124 O. s. p.) - postačujúce je totiž, ak sú rozhodujúce skutočnosti dostatočne osvedčené okolnosťami, vyplývajúcimi zo spisu, vrátane do neho založených listín. Dokazovanie (vyžadujúce nariadenie pojednávania s možnosťou účasti oprávneného i povinného) v tejto časti exekučného konania neprichádza do úvahy aj z dôvodu, aby sa tým nezmaril účel exekúcie, o ktorej sa má povinný prvýkrát dozvedieť (ak nie je daná výnimka vyplývajúca zo zákona) až doručením upovedomenia o začatí exekúcie. V predmetnej veci napokon oprávnený v odvolaní proti

uznesení exekučného súdu ani nijako nespochybnil skutkový záver tohto súdu o tom, že rozhodcovská doložka nebola dohodnutá individuálne, namietal len jeho právne závery.

Nesprávnosť dovolaní napadnutých uznesení videl generálny prokurátor aj v nesprávnom právnom posúdení veci v otázke samotnej neprijateľnosti rozhodcovskej doložky z dôvodu, že podľa § 93b zákona o bankách povinný nemal povinnosť prijať návrh rozhodcovskej zmluvy, a že o tejto možnosti mal vedieť.

Dotknuté ustanovenie zákona o bankách však nijako nezbavovalo právneho predchodcu oprávneného povinnosťou predložiť povinnej návrh na uzavretie rozhodcovskej zmluvy takým spôsobom, aby z neho bolo dostatočne zrejmé, že povinnej sa poskytuje možnosť voľby prijať alebo neprijať návrh na riešenie prípadných sporov výlučne v rozhodcovskom konaní, a aby bolo z neho tiež zrejmé, že jej boli poskytnuté aj jasné a zrozumiteľné informácie, čo znamená výlučné riešenie sporov v rozhodcovskom konaní. Pokiaľ právny predchodca oprávneného takto nepostupoval, resp. pokiaľ takýto postup nebol oprávneným doložený listinami pripojenými k návrhu na exekúciu, súdy správne konštatovali neprijateľnosť rozhodcovskej doložky. Rozhodcovská zmluva uzavretá so spotrebiteľom, ak má byť právom akceptovateľná ako prejav zmluvnej autonómie, musí byť výsledkom slobodnej vôle oboch zmluvných strán. Slobodná vôľa vyžaduje informácie o možnosti voľby medzi viacerými riešeniami a informácie o tom, čo tá ktorá voľba konkrétne znamená.

Oprávnený sa svojej zodpovednosti za uzavretie neprijateľnej rozhodcovskej doložky nemohol zbaviť ani poukazom na princíp „ignorantia iuris non excusat“ (neznalosť zákona neospravedľňuje) uplatnením jeho dôsledkov v neprospech povinnej. Kým rešpektovanie tohto princípu v spotrebiteľských právnych vzťahoch zo strany dodávateľa (poskytovateľa, podnikateľa) treba vyžadovať v najvyššej možnej miere, jeho uplatnenie v neprospech spotrebiteľa bude prichádzať do úvahy len výnimočne, ak to budú odôvodňovať konkrétne okolnosti prípadu. Aj v prípade tohto princípu totiž platí, že v konkrétnych súvislostiach ustupuje na strane spotrebiteľa dôležitejšiemu princípu, ktorým je princíp ochrany spotrebiteľa. Vychádzajúc z povahy spotrebiteľských právnych vzťahov realite praktického života, a teda aj zdravému rozumu, odporuje požiadavka na podrobnej (až detailnej) znalosti právnych predpisov (akým je v danej veci zákon o bankách) zo strany spotrebiteľa. Preto neinformovanosť spotrebiteľa, resp. jeho nedostatočná informovanosť v tejto oblasti, mu nemôže byť na ujmu.

Námietka generálneho prokurátora, že na posúdenie platnosti rozhodcovskej doložky súdy aplikovali ustanovenia Občianskeho zákonníka, ktoré v čase uzavretia zmluvy o úvere ešte neboli účinné (§ 53 ods. 4 písm. r) a § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka) nemohla na vecnej správnosti dovolaním napadnutých rozhodnutí nič zmeniť. Posúdiť rozhodcovskú doložku ako neprijateľnú podmienku (z dôvodov už uvedených) s následkom jej neplatnosti totiž pri použití eurokonformného výkladu (výkladu súladného so smernicou) umožňovali už aj ustanovenia Občianskeho zákonníka platné v čase uzavretia zmluvy o úvere, a to § 53 ods. 3 a 4 tohto predpisu.

So zreteľom na uvedené Najvyšší súd Slovenskej republiky mimoriadne dovolanie generálneho prokurátora ako nedôvodné zamietol.

Povinnej náhradu trov konania o mimoriadnom dovolaní nepriznal, keďže oprávnený nebol v konaní úspešný a povinná návrh na ich priznanie nepodala a v súvislosti s týmto konaním jej žiadne trovy nevznikli.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 14. augusta 2013

JUDr. Darina Ličková, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Hana Segečová